

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 27, 2016

Nummer 27, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1404](#) 05-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1522](#) 05-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1345](#) 28-06-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1236](#) 21-06-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1241](#) 21-06-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1237](#) 21-06-2016

RECHTSPRAAK

De opvatting dat aan het vereiste dat een betrokken benadeelde ‘rechtstreeks schade heeft geleden door een strafbaar feit’ als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv uitsluitend is voldaan in die gevallen waarin deze benadeelde is getroffen in het belang dat door de overtreden strafbepaling rechtstreeks wordt beschermd, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt dat het hof [A] ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in haar vordering tot vergoeding van de door [A] als benadeelde partij geleden schade, althans dat die beslissing onbegrijpelijk is.

Het oordeel van het hof berust op de opvatting dat aan het vereiste dat een betrokken benadeelde ‘rechtstreeks schade heeft geleden door een strafbaar feit’ als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv, uitsluitend is voldaan in die gevallen waarin deze benadeelde is getroffen in een belang dat door de overtreden strafbepaling rechtstreeks wordt beschermd. Die opvatting is in haar algemeenheid onjuist. Zij miskent dat de concrete omstandigheden van het geval bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of voldoende verband bestaat tussen het bewezenverklarde handelen van de verdachte en de door de benadeelde geleden schade om te kunnen aannemen dat de benadeelde door dit handelen rechtstreeks schade heeft geleden (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:959, NJ 2014/256).

Voor zover het oordeel van het hof aldus moet worden begrepen dat in de concrete omstandigheden van dit geval niet voldoende verband in voornoemde zin bestaat tussen het handelen van de betrokkene (kort gezegd: het bewezenverklarde deelnemen aan een criminele organisatie) en de door [A] geleden schade, is dit oordeel niet zonder meer begrijpelijk, nu uit de bewijsvoering blijkt dat de betrokkene, kort gezegd, deel uitmaakte van een samenwerkingsverband tussen verschillende (rechts)personen waarbinnen met behulp van valse facturen ten laste van [A] steekpenningen werden betaald en gelden werden doorgesluisd aan de (voormalige) directeur van [A].

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden uitspraak.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1522

Zaaknummer: 16/02474

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af, nu geen sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Aan deze verklaringen kan, mede gelet op hetgeen het hof in zijn bewijsvoering heeft vastgesteld (zoals weergegeven in de aanvraag), niet het ernstig vermoeden worden ontleend dat het hof de aanvrager zou hebben vrijgesproken als het daarmee bekend was geweest. Immers, de in algemene bewoordingen gestelde omstandigheid dat de aanvrager in de periode van 2003 tot 2015 altijd geld had en wat geld had opgespaard, tast niet het oordeel van het hof aan dat het, gelet op de omstandigheden waaronder op 14 februari 2013 te Schiphol een geldbedrag van € 88.500 onder de aanvrager is aangetroffen en op zijn wisselende verklaringen over de herkomst daarvan, niet anders kan zijn dan dat het geldbedrag middellijk of onmiddellijk van misdrijf afkomstig is en dat de aanvrager dit wist.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1345

Zaaknummer: 16/01900

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: I.M. Bolier

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Woning ‘in gebruik’ in de zin van artikel 138 lid 1 Sr?

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Den Haag.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring bedoelde woning ‘in gebruik’ was bij de aangeefster [betrokkene 1].

Het hof heeft blijkens zijn onder 2.3 weergegeven overweging geoordeeld dat het feitelijk gebruik door de aangeefster van de woning te Wassenaar in het bijzonder kan worden afgeleid uit haar koop- en bruikleenovereenkomst met betrekking tot deze woning en de verklaring van de aangeefster dat zij ongeveer elke dag bij de woning was en gesprekken voerde met een aannemer over een toekomstige verbouwing van de woning. Het op de door het hof vastgestelde – in onderling verband en samenhang te beschouwen – omstandigheden gebaseerde oordeel dat de woning ‘in gebruik’ was bij een ander als bedoeld in artikel 138 lid 1 Sr geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, verweven als het is met de aan het hof als feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1404

Zaaknummer: 14/06352

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: E. Tamas

Wetsartikelen: 138 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft ontoereikend gemotiveerd bevolen dat de gestelde bijzondere voorwaarden en het reclasseringstoezicht dadelijk uitvoerbaar zijn.

Het middel klaagt erover dat het hof toepassing heeft gegeven aan artikel 14e lid 1 Sr en heeft bevolen dat de gestelde bijzondere voorwaarden en het reclasseringstoezicht dadelijk uitvoerbaar zijn.

Vooropgesteld moet worden dat een rechterlijke uitspraak in de regel pas ten uitvoer gelegd mag worden nadat zij onherroepelijk is geworden en dat de in artikel 14e Sr voorziene uitzondering op deze regel met betrekking tot de dadelijke uitvoerbaarheid van de op grond van artikel 14c Sr gestelde bijzondere voorwaarden dan wel het op grond van artikel 14d Sr uit te oefenen toezicht voor de veroordeelde verstreckende gevolgen kan hebben. Mede gelet daarop zal de rechter in de motivering van zijn bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid ervan blijken dienen te geven zich ervan te hebben vergewist dat aan de in artikel 14e Sr gestelde voorwaarden is voldaan. Meer in het bijzonder zal hij in een uitspraak waarin ten laste van de verdachte een misdrijf is bewezenverklaard dat is gericht tegen of gevaar heeft veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen, als zijn oordeel tot uitdrukking dienen te brengen dat en waarom ernstig rekening ermee moet worden gehouden dat de verdachte wederom zo een misdrijf zal begaan (vgl. HR 10 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:537, NJ 2015/236).

Blijkens zijn in 3.2.2 weergegeven overweging heeft het hof de dadelijke uitvoerbaarheid van de voorwaarden en het reclasseringstoezicht bevolen 'nu er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat verdachte wederom een misdrijf zal begaan dat is gericht tegen of een gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen'. Dat oordeel heeft het hof in zijn strafmotivering echter ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal om redenen van doelmatigheid de zaak zelf afdoen en het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid vernietigen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, doch uitsluitend ten aanzien van het bevel

dat de in de bestreden uitspraak vermelde bijzondere voorwaarden en het reclasseringstoezicht dadelijk uitvoerbaar zijn en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1237

Zaaknummer: 15/02587

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 14c Sr, 14d Sr en 14e Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af, nu geen sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een – hierna als novum aangeduid – door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In onderdeel 3.2 ('Bekentenis bij rechter-commissaris') van de aanvraag wordt een beroep gedaan op:

- (A) de gang van zaken bij de verhoren door de politie: de politie zou de aanvrager informatie hebben gegeven omtrent het delict;
- (B) de geestelijke toestand van de aanvrager tijdens die verhoren;
- (C) de in de aanvraag geciteerde verklaring van de aanvrager ter terechtzitting van de rechtbank van 23 december 1980, zoals weergegeven in het proces-verbaal van die terechtzitting, en
- (D) een brief van de oud-politiecommissaris J.A. Blaauw van 17 september 2007, inhoudende onder meer dat hij uit de bekentenis van de aanvrager tegenover de politie enige exclusieve daderwetenschap niet heeft kunnen distilleren.

Aangevoerd wordt dat gelet op dit een en ander 'er reden [is] nader te beoordelen of het juist geacht kan worden die veroordeling op basis van de verklaring zoals ondertekend bij de rechter-commissaris in stand te laten'.

Van het in de aanvraag onder (A) tot en met (C) aangevoerde kan niet worden gezegd dat het hof daarmee niet bekend was. Wat betreft de onder (D) bedoelde brief was het hof bekend

met de verklaringen die de aanvrager tegenover de politie heeft afgelegd en derhalve ook met hetgeen daaruit kan worden afgeleid omtrent de daderwetenschap. Overigens heeft het hof niet die verklaringen tegenover de politie doch de door de aanvrager tegenover de rechter-commissaris afgelegde verklaring tot het bewijs gebezigd. Het aldus aangevoerde levert derhalve niet op een voor herziening vereist novum.

In onderdeel 3.2 van de aanvraag wordt tevens beroep gedaan op de resultaten van een onderzoek dat is verricht door de deelnemers aan het project Gerede Twijfel en dat heeft geleid tot het in 2013 gepubliceerde boek 'De Haagse kindermoorden. Bedacht bewijs voor drie misdrijven'.

De Hoge Raad laat de processuele status van dit boek in het midden. Het is in elk geval niet een rapportage die voldoet aan de eisen die in de arresten van de Hoge Raad van 26 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:735 en ECLI:NL:HR:2016:736 aan een deskundigenrapport zijn gesteld. Voorts zijn de feiten en omstandigheden waarvan de projectdeelnemers zijn uitgegaan en die hebben geleid tot hun conclusie ('Er is onvoldoende bewijs om overtuigd te geraken van Harkes schuld aan de moord op Maitrie. Er is echter ook onvoldoende bewijs voor een onschuldig-scenario'), naar de kern gezien ontleend aan de stukken van het geding, welke stukken – ook die met betrekking tot de totstandkoming van de bekentenis van de aanvrager tegenover de rechter-commissaris – al bekend waren aan het hof ten tijde van zijn uitspraak. In zoverre is dus geen sprake van een voor herziening vereist novum maar van een van het oordeel van het hof afwijkende mening of gevolgtrekking.

In onderdeel 3.3 ('Alternatieve daders') van de aanvraag wordt ten slotte gesteld dat 'uit het dossier blijkt dat er een hele reeks gegevens waren, die eerder [betrokkene 2] als verdachte aanwezen dan verzoeker'.

Uit de stelling dat zulks uit het dossier blijkt, volgt reeds dat het aangevoerde niet steunt op enig gegeven waarmee het hof niet bekend was.

Voor zover wordt aangevoerd dat Sytze van der Zee in zijn boek 'Zuidwal' (2010, derde druk) [betrokkene 2] in verband brengt met de dood van [slachtoffer 1] en dat de aanvrager 'meent dat hij er recht op heeft dat de mogelijkheid van een alternatieve dader wordt onderzocht', bevat de aanvraag niet een beroep op een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv.

De Hoge Raad acht ook geen grond aanwezig voor het instellen van een zodanig onderzoek.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat de aanvraag kennelijk ongegrond is en ingevolge artikel 470 Sv moet worden afgewezen.

In onderdeel 3.1 ('Bewijsmiddelen') van de aanvraag wordt aangevoerd dat een destijds aanwezige videoband thans niet meer beschikbaar is en dat nadien uitgevoerd DNA-onderzoek geen bewijs tegen de aanvrager heeft opgeleverd. Betoogd wordt dat zulks reden is voor herziening nu geen van de door het hof gebezigde bewijsmiddelen 'exclusief bewijs' tegen de aanvrager oplevert.

Deze omstandigheden leveren noch op zichzelf noch bezien in onderling verband en samenhang een novum op in de hiervoor onder 3 bedoelde zin.

In onderdeel 3.2 ('Innerlijke tegenstrijdigheid van het arrest') van de aanvraag wordt aangevoerd dat het advies en de conclusie van het PBC-rapport van 1996, opgemaakt door de psychologe K.M. ten Brinck en de psychiater J.M.J.F. Offermans, die door het hof zijn overgenomen in het kader van de motivering van de oplegging van de maatregel van tbs met dwangverpleging, niet worden onderschreven door de hiervoor genoemde psychiater E.M.M. Mol. Gesteld wordt dat 'nu de persoon van verzoeker anders blijkt te zijn dan men heeft aangenomen en de vermeende agressie zich in 22 jaar niet heeft voorgedaan, (...) de pijlers waarop de beslissing rust de eindconclusie niet meer [kunnen] dragen'.

De aanvraag miskent dat het aldus aangevoerde – indien dit al als juist zou moeten worden aanvaard – wellicht twijfel zou kunnen doen rijzen omtrent de door het hof opgelegde maatregel. Het kan echter niet het ernstige vermoeden wekken dat indien het thans naar voren gebrachte destijds bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot vrijspraak van de aanvrager, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In onderdeel 3.3 ('Alternatieve daders') van de aanvraag ten slotte wordt gewezen op een andere mogelijke dader. Gesteld wordt dat 'nader onderzoek naar een andere mogelijke dader (...) ook mede reden voor herziening [zou] kunnen zijn'.

De Hoge Raad gaat op de gronden als onder 4.4.3 vermeld voorbij aan het aldus aangevoerde.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de gedane verzoeken af en wijst de aanvragen tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1241

Zaaknummer: 16/01860

Rechters: A.J.A. van Dorst, A.L.J. van Strien en E.F. Faase

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is intrekking van het hoger beroep mogelijk na terugwijzing van de zaak door de Hoge Raad?

Het middel keert zich tegen het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de verdachte ontvankelijk is in het door hem ingestelde hoger beroep, voor zover de zaak na de terugwijzing daarvan door de Hoge Raad aan het oordeel van het hof is onderworpen.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Tot de aanvang van de behandeling van het hoger beroep bestaat de mogelijkheid het hoger beroep geheel of gedeeltelijk in te trekken op de wijze die in artikel 453 en 454 Sv is voorzien (vgl. HR 28 juni 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP2709, *NJ* 2013/531). Daarmee wordt bedoeld op de eerste terechtzitting in hoger beroep; daaronder is dus niet begrepen de eerste terechtzitting in hoger beroep volgend op een geslaagd cassatieberoep met een verwijzingsopdracht van de Hoge Raad aan een hof om de zaak op het bestaande hoger beroep geheel of ten dele opnieuw dan wel verder te berechten en af te doen.

In het zo-even genoemde arrest is voorts geoordeeld dat indien na de aanvang van de behandeling van het hoger beroep bezwaren niet worden gehandhaafd, een dergelijke 'intrekking' onder omstandigheden tot toepassing van artikel 416 lid 2 en 3 Sv kan leiden, om welke toepassing procespartijen bovendien kunnen verzoeken. Die regel geldt evenwel niet bij de voortzetting van de behandeling van het hoger beroep na een geslaagd cassatieberoep. Dat past immers minder goed bij de inmiddels bereikte stand van de procedure, waarin de Hoge Raad op grond van artikel 440 lid 2 Sv een verwijzingsopdracht aan de appèlrechter heeft gegeven. Voorts zou toepassing van die regel tot problemen kunnen leiden met betrekking tot de strafoplegging en/of de beslissing op de vordering van de benadeelde partij. Daarbij kan vooral worden gedacht aan executieproblemen in zaken waarin het arrest van het hof partieel is vernietigd, bijvoorbeeld wanneer het hof het veroordelende vonnis van de rechtbank heeft vernietigd waarna de Hoge Raad het veroordelende arrest uitsluitend wat betreft de strafoplegging heeft vernietigd.

Het kennelijke oordeel van het hof dat de verdachte zijn hoger beroep niet meer kon

intrekken na het (deels) geslaagde cassatieberoep, is derhalve juist. Hetzelfde geldt voor zijn kennelijke oordeel dat het na de terugwijzing van de zaak door de Hoge Raad niet langer handhaven van de bezwaren, geen consequenties kon hebben voor de ontvankelijkheid en omvang van het hoger beroep.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1236

Zaaknummer: 15/00653

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. vande Griend

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 416 Sv, 453 Sv en 454 Sv